

Kr. som Hjælp til Din Lærer. Præsten kommer og siger: Jeg har undervist mine Børn selv; man tvæder ham: Det er lige Meget, naar Du har oplært dem paa den Maade, at Skolekommissionen siger: Du er værdig til Skolepengene, skal Du ogsaa have dem. Paa den Maade faar Enhver Midler til at faae sine Børn underviste i hvilken Skole det lyster dem, eller til selv at undervise dem; vi maa nemlig lige faa godt give de Rige deres Andel som de Fattige; thi Pengene ere jo komne fra den fælles store Kasse: Statskassen, eller ved Ygning fra Kommunekassen. Efter hvad jeg her har fremsat, vil en dygtig Lærer, der forstaaer at holde Børnene til sig, kunne faae en god Løn, medens den, der ikke kan tilfredsstille Forældrenes Krav, naturligvis vil komme til at lide derunder, og derfor mener jeg, at det Tilfælde kunde vise sig, hvor Børneantallet blev saa lille, at man maatte opkaste det Spørgsmaal: Er det rigtigt, at Læreren bliver i Embetet? Min Mening er da, at, hvis vedkommende Lærer f. Ex. i Løbet af 4—5 paa hinanden følgende Aar har vist, at han ikke kan holde $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$ af Børnene i sin Skole, maa det dermed siges, at han er uduelig paa det Sted og følgelig affattes. Jeg haaber nemlig, at det ærede Thing er enigt med mig i, at Dovenskab og Uduelighed bør man helst kaste paa Gaden. Skolekommissionen, som altsaa vil blive den Haand, Sogneraadet skal have for at paaase, hvorledes det gaar til i Skolen, og som skal ordne dennes forfjellige Anliggender i saa Henseende, ønsker jeg visseelig sammenfat paa anden Maade. For Liden er det jo saaledes, at Præsten er sødt Formand i Kommissionen, men jeg veed ikke, hvorfor han skal være det. Dersom Kommunens Beboere ville vælge ham, sidder han i Kommissionen med ganske anden Kraft, end fordi han er bleven faldet til Embetet, og ville de ikke vælge ham, er det Bevis paa, at han Intet kan udrette i Kommissionen, saa jeg mener, at det Bedste var, at alle tre Medlemmer af Kommissionen bleve kommunevalgte. — Mulktteringen skal jeg slet ikke indlade mig paa; jeg er saa fuldtændig imod den og anser det for en stor Skamplet for det danske Folk, at vi endnu behøve at have et Mulktteringsystem. Man kunde jo imidlertid komme til at bøje sig for det, og derfor vil jeg sige, hvorledes jeg har tænkt mig Systemet. Man kunde sige til Sogneraadet eller Kommunalbestyrelsen: Dersom der i Distriktet skalde vise sig en eller anden Mand, som i den Grad er ligegyldig, at det end ikke har hjulpet paa ham, at han er gaaet tabt af Skolepengene, fordi han ikke har ladet sit Barn oplære tilstrækkeligt, saa give vi Tilladelse til at bruge den Vej at mulkttere en saadan Mand klækkelig. Med Hensyn til Udskrivningen af Skolen havde jeg ikke tænkt paa at ville sige Noget, dersom ikke igaar et æret Medlem havde bebrejdet mig, at jeg rime-

ligvis var enig med det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgtreds (Lund), og jeg skal da sige, hvorledes jeg er kommen til samme Resultat som det ærede Medlem. Som Lærer har det tidt været mig et haardt Slag at skulle af med de bedste Børn i Trettenaaralderen, og jeg har tidt været overbevist om, at det var til stor Skade for dem selv at skulle bort, om de end havde naaet det Maal, der var sat. Svad der ogsaa har bidraget til, at jeg kunde ønske at faae Hjortenaarsalderen slaaet fast, er, at naar man forlanger et Barn udfreven med det trettende Aar, afhænger Tilladelsen af et Skjøn over, hvorvidt Barnet har naaet en Udvikling, der maa siges at være den; man kræver af Børn paa 14 Aar, og jeg veed da, at mange Steder har Læreren sagt: Ja, vi vide jo nok, at i vore Dage gaar det til den modsatte Yderlighed med Præsterne, tidligere havde de altsor megen Værdighed over sig, men nu er det saa, at de mange Steder næsten krybe overfor Beboerne, og saa have de afgivet det og det Skjøn, skjøndt Læreren mange Gange har været overbevist om, at Skjønnenet ikke er rigtigt, og dermed ere da Børn blevne udfrevne, som neppe vilde være blevne det, hvis Præsternes Selvfødsighed havde været større. Med Hensyn til Femtenaaralderen vil jeg kun sige, at naar en Dreng først er bleven 14 Aar uden at have naaet de nødvendige Kundskaber, nytter det ikke at beholde ham det Aar længer; thi han veed meget godt, og Forældre eller Lærere vide det ogsaa, at det er en Straf, og man kan da forstaa, at det gaar ligesom andetsteds, at man kommer ikke vidt med en uwillig Hest. Jeg ønsker derfor at faae slaaet fast, at Børnene skulle udskrives med det fyldte 14de Aar. — Ogsaa Forholdet med Kirkefangeren vil jeg gjerne omtale. Det Almindelige er jo nu, at Skolelæreren eller, hvis der er flere i et Sogn, en af dem, er Kirkefanger; det bliver han faldet til og skal saa være det. Jeg ønsker det Forhold hævet og skal i det Hele henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Solbælt Amts 2den Valgtreds (H. P. Andersen) igaar fremsarte om den Ting. Jeg tror, det vilde være grumme heldigt, om Dvertagelsen af Kirkefangerbestillingen bliver en frivillig Sæg mellem vedkommende Styrelse og Læreren. I de fleste Tilfælde vil Læreren blive Kirkefanger; men naar paa et Sted Præsten og Læreren staa i et saadant Modsetningsforhold til hinanden, som de jo mange Steder gjøre, er det dog maasse rigtigst, at man lader dem være afslitte i Kirken. Endnu skal jeg kun sige, at jeg kan ikke negte, at jo den høitærede Minister igaar forklarede os de forskjellige Lovparagrafer paa en meget liberal Maade; men naar man mener, det skal ordnes saa liberalt, hvorfor saa ikke sætte det i bestemt liberal Lovform; Forklaringer og Fortolkninger kan man dog ikke bygge paa. Her vil jeg sige, at